

ELEVER

underviser

elever

En motiverende metode

Drejebog med eksempler

Introduktion

Lyngby Tekniske Gymnasium, HTX, har i samarbejde med Udviklingslaboratoriet for pædagogisk og didaktisk praksis gennemført et eksperimentelt undervisningsforløb ved navnet "Elever underviser elever".

Formålet med eksperimentet "Elever underviser elever" var, at undersøge hvorvidt det virkede motiverende på eleverne, at undervise besøgs elever fra folkeskolen i et selvvalgt emne. Det var et krav til eleverne, at de skulle bruge innovative værktøjer (KIE modellen) både til deres forberedelse og gennemførelse af deres undervisning.

Forløbet

Forløbet for undervisningseleverne (gymnasieeleverne) er delt op i tre dele:

1. **Før.** I denne del har eleverne arbejdet i grupper af fire personer på, at vælge et emne, som de ville undervise folkeskoleeleverne i. Her har eleverne arbejdet med innovative værktøjer som KIE modellen, for at fremme processen ved deres emnevalg.

Eleverne har i denne fase også planlagt undervisningen i detaljer, bestilt materialer, som skulle bruges i undervisningen og fordelt roller på gruppens medlemmer.

2. **Under.** I denne fase underviste hver gruppe, en klasse af folkeskoleelever i deres selvvalgte emne. Hver gruppe brugte to lektioner af 1 time på undervisningen.
3. **Efter.** I denne fase, som foregik umiddelbart efter elevernes undervisning, har eleverne stillet op til et fokusgruppe-interview hos en af deres lærere.

Erfaringer

Underviserne i dette forløb, har igennem observationer og interviews med eleverne evalueret forløbet og har gjort sig følgende erfaringer.

- Generelt har det virket, som om eleverne har været meget motiveret af denne form for undervisning. Dog virker især gruppestørrelsen/sammensætningen til at være en dæmpende faktor på motivationen.
- Forløbet skal være mere styret.
- Eleverne skal have godt kendskab til arbejde med innovative værktøjer.

I lys af, at der er en del i forløbet, som kan rettes til, har lærergruppen valgt at lave en mere uddybende drejebog over forløbet hvor alle erfaringer er blevet indarbejdet. I denne drejebog kommer der også gode råd og vink til lærere hvordan tilsvarende forløb kan planlægges fra start til slut.

Lyngby Tekniske Gymnasium

Drejebogen er skrevet således, at den nemt skal kunne tilpasses flere forskellige slags uddannelser.

Drejebog

Før

Overvejelser

- Hvem skal undervises
 - Kontakt vedkommende gruppe, institution og hold et møde, hvor forløbet bliver introduceret og diskuteret.
- Aflæg tid i *undervisningselevernes* skema ca. en arbejdsdag til introduktion og tid med vejledning.
- Aflæg tid hvor selve undervisningen gennemføres.
 - Tag udgangspunkt i hvor mange elever der kommer for eventuelt at dele dem op i mindre grupper af et passende antal personer.
- Forbered alle involverede parter (andre lærere som eventuelt har *undervisningseleverne*), at der kan forekomme tidspunkter, hvor de vil have fraværende elever i deres klasser.
 - En idé kunne være, at en elevgruppe ville blive undervist af *undervisningselever* i en hel dag hvor der kunne gennemgås 3 – 4 undervisningsblokke i løbet af dagen.
 - På denne måde kunne elevgrupper undervises parallelt, hvor selve undervisningen kunne klares på en dag.
- *Undervisningseleverne* skal være bekendt med og være fortrolige ved brug af mindst en innovations model.
- Lærerne skal have lavet, et oplæg til *undervisningseleverne*, hvor forløbet bliver beskrevet og hvor det klart fremgår hvad der forventes af dem.
- Lærerne skal gøre sig klart, hvordan forløbet skal dokumenteres og hvordan det skal evalueres. Dokumentation kan fx kræve noget specielt udstyr, kamera mm, eller et observations skema (se bilag 1 til inspiration). Dette er også vigtigt i tidsplanlægningen fx hvis *undervisningseleverne* skal interviewes bagefter eller lignende.
- Overvej hvordan *undervisningseleverne* opdeles i grupper. Fx efter interesse osv.
 - Dette er et vigtigt punkt, da omdrejningspunktet her er motivation. Eleverne kan opleve det omvendte, hvis grupperne ikke har en fælles interesse i opgaven.

Under

Forberedelse

- *Undervisningseleverne* introduceres til forløbet.
 - De får udleveret et oplæg
 - De skal sættes ind i oplægget
 - Der skal dannes grupper af 2-3 personer.
 - Erfaringen viste at fire personer er for mange i en gruppe.
- I denne fase er det vigtigt, at eleverne anvender en innovationsmodel til idégenerering og udarbejdelse af deres undervisningsblok. Det er op til vejlederen at bestemme i hvilket omfang denne proces er styret (se bilag 2 til inspiration).
- Eleverne skal aflevere en plan for undervisningen, indhold, metoder, materialer og tidsplan.

- *Undervisningseleverne* skal have speciel fokus på, at alle gruppens medlemmer vil yde lige stor arbejdsindsats i deres undervisningsblok.
- Planen skal diskuteres med vejlederen.
- Vejlederen kan eventuelt opfordre gruppen til at øve deres undervisning overfor hinanden.
- Eleverne skal huske, at indgå aftaler i forhold til at låne eventuelt udstyr til undervisningsblokken.

Gennemførelse

- En af vejlederne er inde at overvære undervisningen under hele undervisningsblokken.
 - Vejlederen sørger for, at dokumentere og tage noter. Vejlederen kan vælge, at have fokus på specielle emner eller kompetencer. Her skal der tages udgangspunkt i formålet med forløbet "Elever underviser elever".

Efter

- Lige efter afsluttet undervisningsblok, holder vejlederen et fokusgruppeinterview med *undervisningseleverne*. En skabelon for fokusgruppeinterview kan ses i bilag 3. Det er vigtigt at vejlederen overvejer, hvorvidt de forskellige punkter i fokusgruppeinterviewet gives til eleverne allerede i deres forberedelse.

Kontakt

For yderligere oplysninger, udvikling og diskussion vedrørende projektet "Elever underviser elever", kontaktes vi gerne på nedenstående. Som inspirations kan et elevinterview ses ved at bruge QR koden her til højre.

Bilag 1. Observationskema

Kompetencer

Samarbejdskompetence - Er det aftalt hvem der gør hvad?	
Handlekompetence - Gør eleverne noget hvis nogle folkeskoleelever ikke er med	
Formidlingskompetence - Anvendes der redskaber tavle, pc, mm - Hvordan formidles opgaven - Italesættes innovation	
Kreativ kompetence - Innovationsværktøjer - Er undervisningen innovativ?	
Navigationskompetence - hvad gør eleverne i uforudsete situationer	
Aktiviteten hos folkeskoleeleverne	
Kontakten mellem 2.g'ere og folkeskoleelever	

Bilag 2. Processtyring

Tid	Aktivitet	Materialer	Vejleder
8:00	Borde ud til siden Dagens spilleregler: 1. Ingen computere i dag 2. Dagen foregår i højt tempo. 3. Der er ingen pauser før frokost. 4. Alle øvelser foregår på tid og tidsfrister skal overholdes 5. Der vil være korte interviews undervejs fra Person b eller Person a side	Protokol	Alle
8:10	Icebreaker – bevægelse 2 x "Busbillet"		Person a
8:20	"Mit bidrag er.."		Person a
8:25	KIE-modellen introduktion Åbne lukke	Projektor	Person a
8:50	Målet for dagen Opgaven der skal løses Rammerne	Opgavebeskrivelse	Person a
9:00	K-rummet Associationsøvelse Chaplins stol	Tre stole	Person b
9:15	Grupper introduceres og gruppeborde etableres Tombolaer 3 runder af 10 min	Billedkort, ordkort og rollekort	Person b
9:45	Udvælgelse Post-its på væg Alle vælger en ide	Væg	Person b
9:50	Idestafet	Idestafetpapir	Person b
10:05	I-Rummet Åbne lukkemodel		Person a
10:10	En af de 4-5 ideer vælges ud Ejermænd præsenterer kort og for imod sedler udfyldes	3 mod 3 imod papir	Person a
10:20	En ide vedtages efter 3 for 3 imod		Person a
10:25	Præsentation af at følgende skal præsenteres for fagligt board Paletten Viden 20 minutter	Kopier af paletten	Person a

Lyngby Tekniske Gymnasium

	Fortaleren 7 minutter Djævlens advokat 7 minutter Intuition 7 minutter Skab ideer 7 minutter Og hvilke fag der arbejdes med 7 minutter		
11:20	Frokostpause		
11:50	Forbered en præsentation for fagligt board		Person b
12:00	Præsentation af ideen for fagligt board Anne, Person A og Person b		Person b
12:20	E-rummet Hvad er en drejebog?	Se denne drejebog	Person b
12:30	Lav drejebogen	Toolbox bøger lægges frem til elever til gennemsyn og inspiration	Person a
13:30	Præsentation af drejebogen Caferunde 1 bliver ved eget bord og præsenterer eget forslag resten går til de andre borde 10 min præsentation og 20 min. bringer med hjem		Person a
14:00	Evaluering Fokusgruppe interview		Person a

Bilag 3. Fokusgruppeinterview skabelon.

Skabelon for fokusgruppe interview

Hvad var jeres formål?

Formålet, nåede i det I havde sat jer for?

Tidsplanen, holdt tidsplanen?

Hvilke innovationsværktøjer fik i præsenteret? (KIE-model, åbne/lukke model, kort)

Hvordan var aktivitets niveauet?

Var der variation i jeres undervisning?